

Onemocnění žaludku

U sousedů došlo k úhynu jejich německého ovčáka následkem otočení žaludku. Máme psa plemene bernský salašnický pes a zajímá nás zda je tímto onemocněním také ohrožen a případně jestli existuje prevence.

V odborné veterinární literatuře se tento problém nazývá syndrom dilatace a torze žaludku. Podle anglického názvu gastric dilatation and volvulus se často používá zkratka GDV. Onemocnění na které se ptáte je velmi vážné a dle mého názoru každý chovatel velkých a obřích plemen psů by o něm měl mít aspoň základní informace. Nejprve je potřeba zmínit, že se jedná o akutní až perakutní stav. Z toho vyplývá, že čím dříve se takový pacient dostane na odborné pracoviště, tím je větší šance na jeho záchranu. Zkráceně lze problém popsat jako výrazné naplnění žaludku buď krmivem nebo vzduchem. Takový žaludek je potom velmi náchylný k otočení podél jeho dlouhé osy. Predisponovaná jsou hlavně velká a obří plemena s tzv. hlubokým hrudníkem jako je např. dobrman, německý ovčák či irský vlkodav. Z vlastní praxe jsem se s tímto závažným stavem setkal také u šarpejů. Naskytá se velmi důležitá otázka jak syndrom dilatace a torze žaludku vlastně vzniká? Mezi predispoziční faktory patří např. krmení pouze jednou denně a to větším množstvím krmiva, dále nadměrná fyzická zátěž těsně po krmení, hltavý příjem krmiva či polykání vzduchu vlastním pacientem kterému říkáme aerofagie. Za další predispoziční faktor lze pokládat krmení z výšky. Zdá se, že u starších psů je riziko vzniku více pravděpodobnější. Nejčastěji problém vzniká večer a v noci, kdy probíhá večerní krmení. Majitel si může všimnout zvláštního chování, neklid, neochoty ležet. Následně pokud dojde k již zmíněnému otočení žaludku dochází k zabránění odtoku slin přes jícn do žaludeční dutiny. Zvířata proto výrazně sliní nebo se snaží neúspěšně zvracet. Při těchto indiciích by již majitel neměl otálet a ihned vyhledat odbornou pomoc. Nyní něco málo o terapii. Konkrétní popis postupu by přesáhl rámec tohoto sdělení proto zde uvádím ty nejdůležitější kroky. Dříve platila zásada, že se takový pacient musí co nejdříve operovat. Dnes již víme, že nejdůležitější je vlastní stabilizace orgánového šoku radikální infúzní terapií a tzv. dekomprese žaludku. V první fázi je vhodné provést tzv. perkutánní trokarizaci injekční jehlou a tím laicky řečeno odpustit nahromaděný vzduch v žaludku. Následně je nezbytné, a to již v sedaci pacienta, provést sondáž žaludeční sondou a je-li to možné evakuovat obsah ven. Za radikální infúzní terapií je považováno podání pacientovi velké množství infúzních roztoků, aby došlo co nejrychleji ke stabilizaci kardiovaskulárního systému. Pokud se podaří organismus stabilizovat tak chirurgická intervence není v období akutního stavu nutná. Nyní bych rád vysvětlil co je podstatou chirurgického zákroku. Pomocí laparotomie může chirurg provést exploraci dutiny břišní. Zjistí stupeň otočení žaludku a dále zkontroluje zda nedošlo k poškození např. vlastní žaludeční stěny či sleziny. Dalším důležitým krokem je ukotvení žaludku v jeho fyziologické poloze ke stěně břišní. Tento chirurgický postup se nazývá gastropexe. Význam gastropexe je jednoduchý. Snažíme se během jedné operace preventivně předcházet recidivě výše popisovaného akutního stavu někdy v budoucnosti. Při včasném a správném ošetření je úmrtnost přibližně 15 %, jestliže stav trvá déle a dojde k těžšímu poškození organismu je úmrtnost vyšší jak 30%.

Nyní pár slov k profylaxi. To nejzákladnější opatření může udělat každý chovatel sám. Krmit svého psa vícekrát denně. U pracovních psů pokud možno časově oddálit krmení od pracovního vytížení. Jestliže chovatel krmí komerčním krmivem pak se doporučuje granule namočit. Ke zvětšení objemu granulí tak dojde v misce a nikoli v žaludku. Za velmi účinnou prevencí se považuje již zmíněná gastropexe. V zahraničí se stále častěji používá minimálně invazivní laparoskopie. Operace není tak zatěžující pro organismus jako klasická chirurgie. Takto lze preventivně ošetřit i mladší zvířata a tak minimalizovat riziko vzniku syndromu dilatace a torze žaludku někdy v pozdějším věku. Nevýhodou je, že metoda je náročná na chirurgické instrumentarium a velmi závisí na zkušenostech operátéra. Dá se předpokládat, že nebude trvat dlouho, kdy i v České Republice najde tento postup uplatnění a bude zájem ze strany majitelů zvířat.